

іспанська і скандинавські, кожна по 1%. Усі інші, разом узяті, становлять приблизно 8% веб-сторінок.

У таких умовах спеціалісти ЮНЕСКО створили спеціальний портал, який дозволяє національним меншинам, що перебувають у несприятливих умовах, дістати доступ до освіти і знань людства. Він надає допомогу країнам, які хочуть зберегти своє культурне різноманіття, забезпечуючи якісне вивчення мов національних меншин.

Серед причин зникнення мов експерти ЮНЕСКО називають війни, депортації, міграцію, а також мовне змішування. Крім того, сучасні технології сприяють посиленому домінуванню окремих великих мов, наприклад англійської. Разом із зникненням мови, зазначають дослідники, втрачається і пов'язане з нею культурне надбання: забуваються поетичні твори, легенди, приказки, жарти, пісні і т. ін.

Україна є багатонаціональною державою, на її території існують мови, що знаходяться під загрозою зникнення. За даними ЮНЕСКО, в Україні їх нараховується 15. Серед них – караймська, кримськотатарська, урумська, русинська.

Визнання й пошана всіх мов є ключем до збереження миру.

Знання мов розширює наш кругозір і відкриває перед нами багатообразний світ. Знайомство з носіями інших мов дає можливість дізнатися про наші відмінності, здатне розсіяти страхи перед світом і зробити мислення вільнішим.

*Збереження мови не просто залежить від кожного з нас, а є нашим обов'язком, своєрідним внеском у збереження світової культурної спадщини. Тому вітаємо вас зі святом і закликаємо: **бережіть рідну мову!***

Література

Король, Л. О. Міжнародний день рідної мови : сценарій заходу // Вивчаємо українську мову талітеру. - 2010. - № 4. - С. 31-36.

Ткаченко, В. Духовні сили людини : народознавчий напрямок у виховній роботі // Шкільний світ. - 2012. - трав. № 20. - С. 5-7 : мал.

У мові - вся доля народу : [готуємося до Міжнародного дня рідної мови] // Позакласний час. - 2011. - № 1. - С. 107-110.

Інтерактивний Атлас мов світу, що знаходяться під загрозою [Електронний ресурс] / ЮНЕСКО]. - Текст. дані. - Режим доступу:

<http://tatlas/index.php%3Fh1%3Den%26page%3Datlasmap%26cc2%3DAO&usg=ALkJrhjQIVdsZZ-7mAbylZ-N-LObfirgQ>.

Ініціатива В @ бел = Initiative B@bel [Електронний ресурс] : [заходи на підтримку розвитку багатомовного контенту та інструментів в глобальних інформаційних мережах, захист зникаючих мов]. - Текст. дані. - Режим доступу:

<http://www.unesco.org/new/en/communication-and-information/resources/publications-and-communication-materials/publications/full-list/initiative-bbel>.

Контактна інформація

Адреса:

м. Київ, вул. Драйзера, 6.

Телефон:

(044)546-90-45

e-mail:

library141@ukr.net

веб-сторінка:

<http://desnabib.kiev.ua>

Централізована бібліотечна система Деснянського району м. Києва

Центральна районна бібліотека № 141

Мова – духовне багатство народу

до Міжнародного дня рідної мови

Пам'ятка

Київ - 2014

Шановні Деснянці !

Вашій увазі пропонуємо пам'ятку, присвячену **Міжнародному дню рідної мови**.

Цей день був установлений, щоб сприяти визнанню й використанню саме *рідної мови*, особливо це стосується мов національних меншин.

21 лютого представники всіх націй і народностей відзначають *Міжнародний день рідної мови*.

Це свято проголошено на Генеральній конференції ЮНЕСКО, яка відбулася **17 листопада 1999 року**. ЮНЕСКО визначає мову як „**ознаку культурної приналежності особи**”.

Міжнародний день рідної мови, покликаний сприяти мовній різноманітності світу і стимулювати вивчення іноземних мов населенням різних країн.

ЮНЕСКО також виступило за зближення культур і їх активну взаємодію, зокрема, в мовних питаннях, оскільки саме мови вважаються важливим інструментом розвитку духовної спадщини планети.

В Україні *Міжнародний день рідної мови* відзначається з **2002 року** відповідно до розпорядження Президента України № 34/2002-рп «**Про відзначення Міжнародного дня рідної мови**».

Рідна мова для кожної людини є важливим елементом культурної свідомості. Так само, як і наші імена, ми отримуємо *рідну мову* від нашої матері в дитинстві. Вона формує нашу свідомість, просочує закладеною в ній культурою.

Володимир Сосюра писав: **"Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема"**.

За даними ЮНЕСКО у світі існує **6000** живих мов. Половина з них перебуває на межі зникнення. **96%** мов використовує тільки **4%** населення. **80%** африканських мов не мають писемності. Щорічно вмирає десяток мов, і ця тенденція в майбутньому посилюватиметься.

На думку фахівців, *рідна мова* перебуває під загрозою зникнення, якщо в тому чи іншому співтоваристві її перестають вивчати більше **30% дітей**, тому експерти ООН пропонують використовувати їх поряд з офіційними в шкільній освіті.

В атласі ЮНЕСКО зазначається, що існує **199** мов, кожною з яких говорять менше **10** осіб, а кожною з інших **178** – від **10** до **50** осіб.

Серед нещодавно зниклих мов знаходяться:

- *менська* (мова жителів острова Мен), зникла зі смертю Неда Маддрелла у 1974 році,
- *убихська* (Туреччина) – зникла у 1992 році зі смертю Тевфіка Есенча,
- *еякська* (Аляска, США) – зникла у 2008 році зі смертю Мері Сміт Джоунс.

Зникнення мов спостерігається в усіх регіонах світу, у самих різних умовах економічного розвитку.

Наприклад, у країнах Африки на південь від Сахари, де розповсюджено приблизно **2 тис.** мов (а це близько третини мов світу!), принаймні, **10%** із них можуть зникнути вже в наступні 100 років.

В таких країнах, як США, Індія, Бразилія, Індонезія і Мексика, де є найбільше число мов, одночасно мови знаходяться під загрозою зникнення.

Фахівці підрахували, що для повноцінного виживання мови необхідно, щоб нею говорило щонайменше **100 000** людей.

Об'єднання «племен» у державу досяглося на шкоду мовам. Для єдності країни було необхідно примусити людей говорити однією мовою.

З виникненням нових технологій національним меншинам стало, з одного боку, легше домогтися визнання їхніх мов через широкі можливості, запису, трансляції та гнучкості цифрових технологій. З іншої, інтернет вивів глобалізаційні процеси на якісно новий рівень, разом із цим забезпечивши на тривалий час домінанту мови англійської.

Мова, не представлена сьогодні в глобальній мережі, для сучасного комп'ютеризованого світу, фактично «не існує».

81% сторінок в інтернеті написані англійською. Далі з величезним відставанням ідуть німецька і японська мови, кожна по **2%**, потім французька,